

Laški Bilten_Bralni namig

Iz otroštva se posebno spomnim pripovedi in branja Grimmovih in Andersenovih pravljic ter občutkov iz pripovedi izbranih slovenskih, ruskih in kitajskih pravljic. Morda tudi od tod izvira zanimanje za pripoved, ki jo lahko v dovršenih oblikah odlikuje tudi spoj umetnostnega izraza in filozofske misli. V otroštvu sem dosti prebiral tudi paleontološke knjige o prazgodovinskem živalstvu in geoloških obdobjih. V gimnaziji me je posebej pritegnila obravnava Dantejeve Božanske komedije in maturitetni roman Maje Haderlap; Angel pozabe. Dosti časa ob koncu srednje šole in na začetku študija pa sem posvečal strokovni literaturi in relativno malo privatnemu branju.

Kot umetnik in študent trenutno največ časa posvečam branju strokovne literature; knjig in člankov na temo umetnosti in filozofije; predvsem v zadnjih dveh letih pa sem se spet posvetil ljubiteljskemu branju.

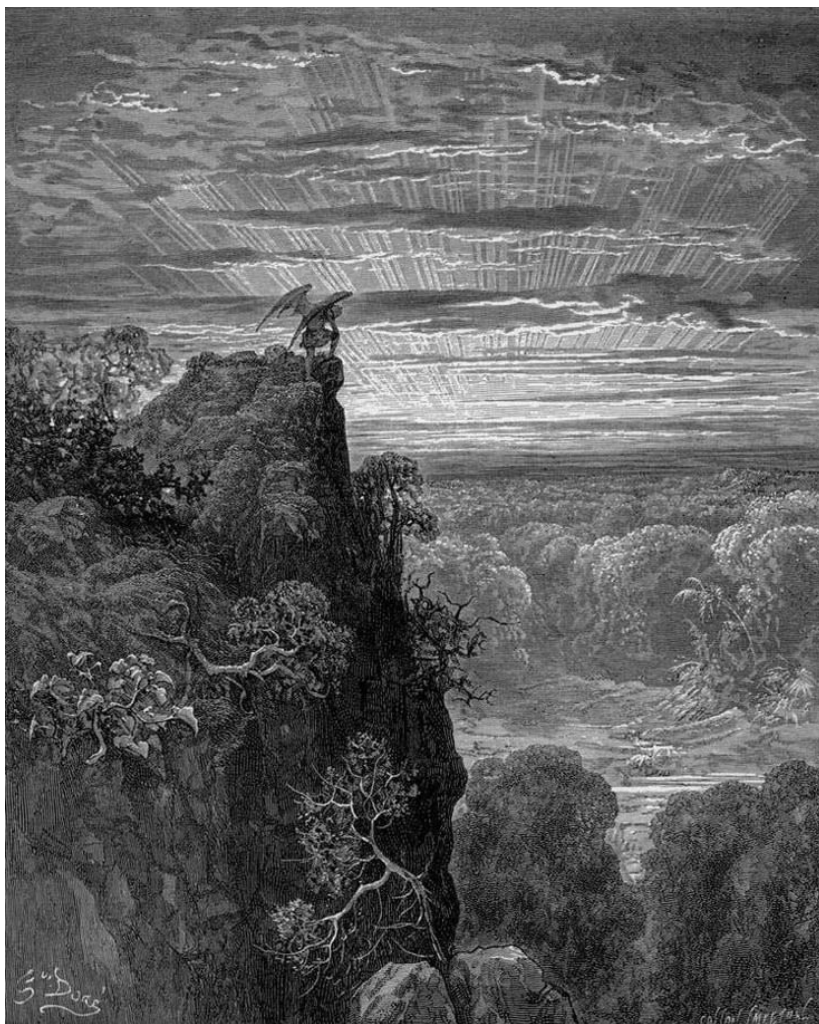
Moja bralna praksa favorizira počasno in analitično prebiranje, ki pa je najbrž sooblikoval mojo osebno bralno zanimanje za gostejše prozne tekste in občasno prebiranje poezije. Sem precejšen ljubitelj misli na preseku arhaizma in sodobnosti, še zlasti, če skupaj rodita ontološke misli obstoja in delovanja, kjer se sam najdem v filozofski smeri fenomenologije in odnosnosti. Trenutno se v svojem bralnem okusu gibam nekje med starim, klasičnim in novim.

*Gene Wolfe; **Knjiga novega sonca** (»*The Book of the New Sun*«)*

Pred pol leta me je kolega kipar navdušil s knjigo pisatelja Genea Wolffa »Knjiga novega sonca« (The Book of the New Sun). Delo avtor sam predstavlja kot znanstveno fantastiko v fantazijskem jeziku proze, kjer njegovo pisanje odraža vsebinsko in formalno enigmatsko naravo dela, ki me je privabilo k branju. Zaradi goste proze in večplastnega značaja sem večji del knjige prestavil na poletje, a jo priporočam komurkoli, ki ga zanima starinska estetika jezika in prikrita fantazijska vsebina.

*John Milton; **Izubljeni raj** (»*Paradise lost*«)*

Že dlje časa me je nagovarjala klasika angleškega poznorenesančnega pisca Johna Milтона »Izgubljeni raj«, ki me v svojem epejskem značaju, mitsko-verski in duhovni vsebini ter izjemni lirični prozi (četudi gre za epsko ne-rimano pesnitev), trenutno, nisem prepričan zakaj, nagovarja k branju in tudi poslušanju. Prav to je izjemno zanimivo, ker je Milton krono svojega opusa napisal v jeseni svojega življenja, ob izgubi sadov svojih življenjskih političnih ciljev – s ponovnim ustoličenju monarhije v Angliji (kar je pomenilo ogroženost Miltonovega življenja) ter v času, ko je Milton že popolnoma oslepel. Pesnitev je postopoma tvoril in ustno diktiral hčerki; kar v osebnem oziru daje več opojne teže Miltonovi govorniki besedi, kot le branju zapisa njegove pesnitve. Hkrati je delo sam pojmoval, ali vsaj izvorno opredelil, kot »dosedaj še ne-poskušeno v prozi ali rimah« in se z njim nameraval postaviti ob bok velikim epskim delom Homerja, Hesioda, Virgila in Danteja.

Slika 1: Gustave Doré, »Satan, ki zre na raj«

Dante Alighieri; *Božanska komedija (Inferno, Purgatorio in Paradiso)*

V kratkem me k poletnemu branju sočasno vabi tudi druga velika zgodovinska klasika, tokrat nekoliko starejša beseda Danteja Alighierija, *Božanska komedija*, ki je v celoti še nisem vzel v roke, četudi sem se z najprepoznavnejšo tretjino dela srečal že v gimnaziji. Mislim, da je zame to bila ena daleč najbolj zanimivih obravnav knjižnih del, ki me najbrž nagovarja že s svojo mistiko in arhaičnim statusom.

Werner Herzog; *Prihodnost resnice (»The Future of Truth«)*

Trenutno sem med branjem Herzogovega nedavno izdanega dela, »*Prihodnost resnice*«, ki se mi daje kot svojevrstna verzija motrenj resnice, ki podobno kot Descartesove Meditacije, sledijo v oštevilčenem epizodnem sosledju. Zame je Herzog, v kolikor sem ga bral in še dosti več poslušal, izjemen pripovedovalec zgodb, ki v svojem mirnem značaju a globokem prepoznavanju nians, črpa iz zgodb svojega življenja. V knjigi se naseli v osebni ali kolektivni misli, spominih in zgodbah, kjer se dotika najrazličnejših vidikov in pojmovanj resnice (od historične stvarnosti bitke za osvojitve južnega pola, do izmuzljive absurde resničnosti zgodb opernih libretov). Je človek, ki zame združuje misel prizemljene prisotnosti v sedanjosti in sodobnih idej o potovanju na Mars in kolonizaciji človeštva v vesolju.

Kot nekdo, ki se ponovno močneje vrača v ljubiteljsko branje, izven študijske literature, izbiram knjige podobno kot druga ljuba dela umetnosti; kar me opojno, intenzivno in trmasto

nagovarja in, v kar se mi ni težko poglobljati dlje in globlje. Sam sem precej analitičen bralec, s čimer merim na to, da ob branju iščem afektivno interpretacijo, ki jo dosežem skozi večkratno prebiranje gostobesednih izsekov in vizualizacijo ter pristno občutenje prebranega.

Nasploh mislim, da sem iskren, če izpostavim, da mi branje izboljšuje koncentracijo in pomaga ostriti abstraktne misli/ideje. Kadar gre za prebiranje izbranega v prostem času, me to tudi sprošča in pomirja. Bi podal, da je branje tudi koristno pri oblikovanju lastne veščine pisanja, ki je zame precejšnjega pomena.

Poleg koristi pri izgradnji lastne veščine pisanja, bi branje lahko mislil tudi kot način izboljšanja prepoznavne in filtracije informacij, katerih vdor tako močno zaznamuje naš duh časa. Zanimivo je, da branje daje vpogled tudi v aktualnost in pisanje drugih ljudi in nasploh, bi izpeljal, celostno gradi empatijo, afektivnost in racionalnost.

